Eraldis Eesti Põllumajandus-Kaubanduskojale

KONTROLLIARUANNE

nr 2-5/1
07.01.2004

Eraldis Eesti Põllumajandus-Kaubanduskojale

Tallinn
2004

Kokkuvõte

Riigikontroll auditeeris Eesti Põllumajandus-Kaubanduskojale, põllumajandustootjaid ühendavale mittetulundusühingule riigieelarvest antud eraldise kasutamist. Auditis keskenduti eraldise määramise põhjendatusele, selle kasutamise sihipärasusele ja säästlikkusele ning seotusele avalike huvidega.

Nii 2002. kui ka 2003. aastal oli kojale määratud riigieelarves nimeline eraldis. Rahastati erinevaid projekte, näiteks põllumajandusvaldkonna turu- ja hinnainfo kogumist ja levitamist, välismaal toidumessidel osalemise korraldamist, Tunnustatud Eesti Maitse märgi andmist, põllumajandus-organisatsioonide esindamist Brüsselis, põllumajanduskutsehariduse populaarsuse tõstmist.

Peamised tähelepanekud

- Riigikontroll leiab, et Põllumajandusministeerium ei ole raha eraldamist Põllumajandus-Kaubanduskojale küllaldaselt kaalunud.
    - Mitmete ülesannete täitmine, nagu messidel osalemine, koolitused, tulundusühistute asutamine, oleks olnud saavutatav ka teiste vahenditega. Nende tegevuste toetamiseks on tootjatele ette nähtud riiklikud arengutoetused.
    - Osa eraldisest rahastatud projekte on käsitletavad riigiabina. Riigiabi andmine peab olema range kontrolli all, kuna võib kahjustada konkurentsi – sel põhjusel tuleb taotleda rahandusministri luba. Seda ei olnud aga tehtud.
    - Otsustajatel ei olnud eraldise planeerimisel riigieelarvesse ülevaadet projektidega kaasnevatest omatuludest. Ilmnes, et koja võimalused projekti kulusid omatuludest katta osutusid mõnel juhul taotlusel esitatust peaaegu poole suuremaks.
- Suuri probleeme esines eraldise kasutamisel.
    - Koda rakendas kuluarvestust, milles eraldisest ning omatuludest tehtud kulutused ei olnud lahutatud, seega polnud kulud kontrollitavad.
    - Projektide lõikes esitatud kulud ei olnud adekvaatsed, sest koda ei jaotanud mitte kõiki kulusid projektidele nende teket arvestades. Osa kulutusi riist- ja tarkvarale, bürootehnikale, lähetustele ja reklaamile kattis koda lähtudes projektile seatud koefitsiendist, mille suurus sõltus projektiga seotud tööde osatähtsusest vastaval kuul. See ei taganud eraldise kasutamist eesmärgil, milleks see anti, ja eraldise andja ei saanud õiget infot projekti tegelikest kuludest.
    - Mõne eraldisest rahastatud projekti puhul olid kaudsed kulud ebaproportsionaalselt suured, ulatudes kuni pooleni projekti eelarvest. Kaudsete kulude suur osakaal andis võimaluse kasutada eraldist peamiselt koja ülalpidamiseks, milleks see aga mõeldud polnud.
    - Eraldist kasutati koja liikmesorganisatsioonide toetamiseks. Raha korduva edasijagamise tõttu kasutas seda kokku enam kui 50 organisatsiooni. Eraldist saanud organisatsioonid kasutasid seda endale seadmete ostuks ja ruumide parendamiseks, samuti anti raha tegevusteks, mida oli juba toetatud või mida üldse ei tehtudki. Ühel juhul oli liikmesorganisatsiooni juhatuse liige tellinud eraldise arvelt teenust iseendalt. Kaudne toetamine põhjustas kontrolli hajumise ja süsteemi läbipaistmatuse. Raha edasijagamine teistele isikutele eraldise kasutamiseks sõlmitud lepingust ei tulenenud ja arusaamatuks jäi selle seos koja avalike ülesannete täitmisega. Vahendamise tõttu esines paralleelset maksmist samade tegevuste eest.

Olulisemad soovitused põllumajandusministrile

- Nõuda, et koda esitaks eraldise taotlemisel rahandusministri poolt antud riigiabi andmise loa.

- Analüüsida eraldisega toetatud tegevuste katmise võimalusi riiklike toetuste, struktuurifondide jm rahaga ning otsustada sellest lähtudes valitsemisala eelarve projektis eraldise määramine ja selle suurus.

- Sätestada lepingutes eraldise saaja kohustus pidada saadud raha kohta eraldi kuluarvestust; seada lepingutesse tingimus eraldise saajale jaotada kulusid vastavalt nende tekkele; määratleda eraldise kasutamise lepingutes halduskulude lubatav suurus.

- Taotleda raha eraldamist avalikke ülesandeid täitvatele organisatsioonidele otse, ilma vahendajata.

- Välistada mitmekordne maksmine samade tegevuste eest.

Põllumajandusminister nõustus ettepanekuga analüüsida koja tegevuste finantseerimisallikaid ja kasutada edaspidi enam toetuste võimalusi. Alates 2004. aastast on planeeritud rakendada Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondist rahastatav meede nõuande- ja teabeleviteenuste toetamiseks. See meede välistab samalaadsete tegevuste toetamise mitme kanali kaudu.

Ministeeriumis on analüüsitud seniste koja kaudu toimivate projektide vastavust Euroopa Liidus kehtivatele riigiabi juhtnööridele. Analüüsi tulemusena muudetakse mitmeid projektidega seotud kriteeriume, viies need kooskõlla riigiabi andmise põhimõtetega. Muudatusi kavandab ministeerium rakendada 2004. aasta eelarveliste vahendite kasutamisel.

On kavas parandada kuluarvestust ja seada piir halduskuludele.

Ettepanekud rahandusministrile

- Sätestada iga-aastases riigieelarve projekti koostamist käsitlevas määruses ministeeriumidele kohustus esitada analüüs juhul, kui taotletakse eraldist riigiga mitteseotud juriidilisele isikule:
  - milliste avalike huvide esindamist taotletakse, millised huvirühmad tegevustest kasu saavad,
  - milline on taotletav tulemus,
  - kuivõrd on see, et asjaomaseid avalikke ülesandeid täidab riigiga mitteseotud juriidiline isik, majanduslikult põhjendatud.

- Täiendada riigieelarve projekti koostamist käsitlevat määrust eraldise taotlemisel eelarvele lisatava seletuskirja sisunõuetega.

- Teha Vabariigi Valitsusele ettepanek täiendada lepingute sõlmimise korda eraldi kuluarvestuse pidamise kohustusega.

Rahandusminister nõustus ettepanekutega ning arvestab nendega määruste eelnõude koostamisel.

Sissejuhatus

SISSEJUHATUS 5

1. ERALDISE KAVANDAMINE EELARVESSE 8

2. ERALDISE KASUTAMISE LEPINGUD 11

3. ERALDISE KASUTAMINE PÕLLUMAJANDUS-KAUBANDUSKOJA POOLT 12

4. ERALDISE KASUTAMINE KOLMANDATE ISIKUTE POOLT 14

PÕLLUMAJANDUSMINISTRI VASTUS 17

RAHANDUSMINISTRI VASTUS 20

Sissejuhatus

Riigikontroll auditeeris oma 2003. aasta tööplaani alusel Eesti Põllumajandus-Kaubanduskojale 2002. ja 2003. aasta riigieelarves ette nähtud raha kasutamist, keskendudes järgmistele küsimustele:

- mil määral oli raha eraldamine Eesti Põllumajandus-Kaubanduskojale põhjendatud?
- kas eraldist kasutati säästlikult ja sihipäraselt?

Auditeeritud asutused on Põllumajandusministeerium ja Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda. Infot küsiti Rahandusministeeriumilt, Põlvamaa Põllumeeste Liidult, Eesti Ühistegeliselt Liidult, Kutsekvalifikatsiooni Sihtasutuselt, Maaelu Edendamise Sihtasutuselt, Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuselt ning Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ametilt.

Läbi vaadati kõik 2002. ja 2003. aasta eraldiste lepingud.

Auditeerisid auditijuht Maidu Lääne ja audiitor Tiina Ojasalu.

Valdkonna ülevaade

Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda on põllumajandustootjaid, põllumajandussaaduste töötlejaid ja põllumajandusele teenuseid osutavaid isikuid ühendav mittetulundusühing. 2002. aasta lõpu seisuga oli kojal 141 liiget.[1] Riik koja liige ei ole. Kojal on üheliikmeline juhatus, nõukogu liikmeid on 15. Koja töötajate keskmine arv 2002. aastal oli 11.

15.11.2002 vastu võetud põhikirja järgi on koja tegevuse eesmärgiks põllumajandustootmise, põllumajandussaadusi töötleva tööstuse ja põllumajandusele teenuseid osutava sektori stabiilse arengu saavutamine, toidu kvaliteedi parandamine ja põllumajandustootjate sissetulekute suurendamine.

Põhikirja järgi selgitab koda riigile põllumajandustootjate, põllumajandussaadusi töötleva tööstuse ning põllumajandusele teenuste osutajate olukorda ja vajadusi ning teeb selles vallas ettepanekuid, osaledes asjaomaste tegevuspoliitikate väljatöötamisel ja õigusaktide eelnõude menetlemisel. Koda peab läbirääkimisi valitsusega põllumajandustootjate riikliku toetamise üle[2] ning taotleb haldusorganitelt oma liikmete koolituse ja nõustamise, teabelevi ja ürituste korraldamist või lepingulisi rahaeraldusi nendeks tegevusteks. Lisaks edendab koda põllumajandusharidust, kogub turuinfot, korraldab põllumajandusvõistlusi, -messe ja -näitusi ning jagab toodete kodumaist päritolu või kvaliteeti rõhutavaid märke.

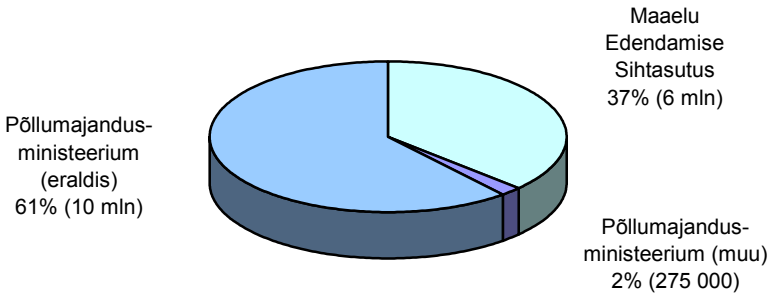
Finantseerimine

Põllumajandusministeeriumile eraldati 2002. aastal sihtotstarbeliseks ülekandeks Põllumajandus-Kaubanduskojale 6 720 500 (sh lisaeelarvega 2 120 500), 2003. aastal 10 000 000 (sh lisaeelarvega 500 000) krooni.

Koda on saanud raha ka Maaelu Edendamise Sihtasutuselt ja Põllumajandusministeeriumilt ka väljaspool eraldist (joonisel "muu", foorumite korraldamiseks ja Euroopa põllumajandusorganisatsioonide[3] liikmemaksude maksmiseks), 2003. aastal kokku 16 275 000 krooni. Omatuludeks plaanitakse tänavu 1 265 000 krooni.

---

[1] Koja 2002. aasta majandusaasta aruande järgi
[2] Maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seadus § 119 ja Vabariigi Valitsuse 15.06.2001. a määrus nr 197 "Põllumajandustootjatele riiklikeks toetusteks rahaliste vahendite eraldamise üle peetavate läbirääkimiste kord"
[3] EUCOLAIT, COPA/COGECA

Sõlmitud lepingud

Põllumajandusministeerium sõlmis eraldise kasutamise kohta kojaga 2002. aastal kaks ja 2003. aastal neli lepingut (arvud on antud lepingumuudatusi arvestamata). Lähemalt tutvustab järgnev tabel.

Leping (koos muudatustega)	**Lepingu sisu**	**Summa**
21. veebruarist 2002, muudetud lepingutega 9. septembrist 2002 ja 13. detsembrist 2002	Põllumajanduse turu- ja hinnainfo kogumine, töötlemine ja levitamine, tootjaorganisatsioonide esindamine, märgi Tunnustatud Eesti Maitse kasutamise õiguse andmine, välismessidel osalemise korralda-mine, info koondamine, analüüsimine ja põllumajandus-tootjate positsiooni väljatöötamine läbirääkimisteks valitsusega.	5 181 500
9. juulist 2002 muudetud lepinguga 18. novembrist 2002	Kutsekoolide põllumajandusõpilastele stipendiumi maksmine, põllumajanduse eriala populariseerimine.	1 539 000
13. märtsist 2003	Põllumajanduse kohta turu- ja hinnainfo kogumine, töötlemine ja levitamine, välismessidel osalemise korraldamine, märkide kasutamise õiguse andmine ja promotsioon, erialatoimkondade töö korraldamine.	4 700 000
26. märtsist 2003	Eesti tootjaorganisatsioonide esindamine Euroopa põllu-majandusorganisatsiooni COPA/COGECA ning Euroopa Komisjoni juures.	1 300 000
30. aprillist 2003, muudetud lepinguga 26. augustist 2003	Õppe- ja nõupäevade korraldamine, ühistegevusalase info levitamine, ühistegevusalaste materjalide analüüs, koostöö korralda-mine põllumajandusorganisatsioonidega.	3 500 000
16. septembrist 2003	Teabelevi korraldamine, maaelanikele info kättesaadavamaks tegemine	500 000

Edasijagatud raha hulk ja saajad

Osa eraldisena saadud rahast andis koda edasi. 2002. aastal andis koda edasi 23%, 2003. aastal moodustas jagatud raha 40% eraldisest. Edasijagamist kajastab järgnev tabel.

Leping	**Raha saaja**[4]	**Tegevus**	**Summa**
21. veebruarist 2002, muudetud lepingutega 9. septembrist 2002 ja 13. detsembrist 2002	MTÜ Eesti Kalaliit	European Seafood Exposition'il osalemise korraldamine.	500 000

[4] Parempoolses lahtris on need, kes said kojalt raha ja seda omakorda lepingute alusel edasi jagasid. Edasijagatuna sai raha üle 50 mittetulundus- ja äriühingu.

9. juulist 2002, muudetud lepinguga 18. novembrist 2002	Põllumajandusõpilased kutsekoolide[5] kaudu		Stipendiumi maksmine.	1 029 000
13. märtsist 2003	MTÜ Eesti Kalaliit		European Seafood Exposition'il osalemise korraldamine.	500 000
30. aprillist 2003, muudetud lepinguga 26. augustist 2003	Eestimaa Põllumajandustootjate Keskliit	Eestimaa Põllumajandustootjate Keskliidu liikmes-organisatsioonid	Infopäevade korralda-mine, põllumajandus-tootjate esindamine, osalemine seadus-loomes, ühisvarustuse ja -turustuse korralda-mine, rahvusvaheliste suhete arendamine.	1 000 000
	Eesti Ühistegeline Liit	Eesti Maaparandus- ja Veeühistute Keskliit, Eesti Aiandusliit, Eesti Ühistegelise Liidu liikmesorganisatsioonid	Infopäevade korralda-mine, teabe- ja reklaam-materjali väljaandmine.	1 000 000
	Eestimaa Talupidajate Keskliit	Eestimaa Talupidajate Keskliidu liikmes-organisatsioonid	Teabe levitamine, sh infopäevade korralda-mine, organisatsioonide tugevdamine.	1 000 000
	Taluliidud: Harju Taluliit, Ida-Virumaa Talu-pidajate Liit, Järvamaa Talunike Liit, Lääne-Viru Taluliit, Saaremaa Talupidajate Liit, Valga-maa Talupidajate Liit, Türi Talunike Liit, Tartu-maa Põllumeeste Liit, Põlvamaa Põllumeeste Liit		Teabe levitamine, sh infopäevade korraldamine.	270 000
	Tootjate Liidud: Järvamaa Tootjate Ühendus, Jõgeva Tootjate Liit, Rakvere Maarahva Liit, Raplamaa Tootjate Osaühing, Valgamaa Põllu-majandustootjate Liit, TÜ Võrumaa Tootjate Liit		Teabe levitamine, sh infopäevade korraldamine.	190 000

Rahaeraldamise korraldus

- Põllumajandus-Kaubanduskoda esitab Põllumajandusministeeriumi valitsemisala eelarve projekti koostamise käigus ministeeriumile eraldise taotluse, milles näitab kavandatavad kulud ja nende finantseerimise allikad, ning koostab ministeeriumiga eraldise kasutamise lepingu projekti.
- Põllumajandusministeerium saadab taotluse ja lepingu projekti valitsemisala eelarve projekti osadena riigieelarve koostamiseks Rahandusministeeriumile.
- Pärast eraldise määramist riigieelarves esitab koda kui eraldise saaja ministeeriumile taotluse eraldise kasutamise lepingu sõlmimiseks ja ministeerium vaatab taotluse läbi.
- Põllumajandusministeerium ja Põllumajandus-Kaubanduskoda sõlmivad eraldise kasutamise lepingu ja ministeerium kannab vastavalt lepingule raha kojale üle.

[5] Kallaste Kutsekeskkool, Kuremaa Põllumajandustehnikum, Kuressaare Ametikool, Olustvere Teenindus- ja Maamajandus-kool, Põltsamaa Kodu- ja Põllutöökool, Taebla Kutsekeskkool, Tihemetsa Põllumajandustehnikum, Türi Tehnika- ja Maa-majanduskool, Vana-Antsla Kutsekeskkool, Räpina Aianduskool, Suuremõisa Tehnikum, Luua Metsanduskool, Kehtna Majandus- ja Tehnoloogiakool, Õisu Toiduainetetööstuse Kool

1. Eraldise kavandamine eelarvesse

1.1. Eraldise vajaduse väljaselgitamine

Riigikontroll on seisukohal, et riigieelarvesse eraldisi kavandades tuleb analüüsida eraldise vajalikkust riigile. 2002. ja 2003. aasta ministeeriumi ja tema valitsemisala eelarve projekti koostamiseks tuli esitada andmed eraldise taotleja kavandatavate kulude ja nende finantseerimisallikate kohta[6], 2004. aasta valitsemisala eelarve projekti koostamiseks eraldise taotleja 2003. aasta eelarve, 2004. aasta eelarve projekt ning seletuskiri[7]. Seletuskirjale esitatavaid nõudeid määruses sätestatud pole. Eraldise taotlemise korraldus on ühesugune nii riigiga seotud kui ka mitteseotud juriidiliste isikute puhul.

Riigikontroll tõdeb, et rahandusministri nn iga-aastased määrused[8] eelarve projekti koostamise kohta on eraldiste osas olnud väheregulatiivsed. Kui tegu on avalik-õigusliku või eraõigusliku juriidilise isikuga, mis on loodud või milles riik osaleb riigi funktsioonide elluviimiseks, ei teki üldjuhul küsimust tegevuste vajalikkusest riigile. See küsimus tuleks aga alati tõstatada eraldiste andmisel neile eraõiguslikele juriidilistele isikutele, millega riik seotud pole.

Ettepanek rahandusministrile

- Sätestada iga-aastases riigieelarve projekti koostamist käsitlevas määruses ministeeriumidele kohustus esitada analüüs juhul, kui taotletakse eraldist riigiga mitteseotud juriidilisele isikule; analüüs kajastagu järgmist:
  - milliste avalike huvide esindamist taotletakse, millised huvirühmad tegevustest kasu saavad,
  - milline on taotletav tulemus (jätkuva tegevuse puhul ka saavutatud tulemus),
  - kuivõrd on see, et asjaomaseid avalikke ülesandeid täidab riigiga mitteseotud juriidiline isik, majanduslikult põhjendatud.

1.2. Alternatiivsete meetmete olemasolu arvestamine

Riigikontroll eeldab, et eraldist kavandades kaalutakse, mil määral toetatakse samalaadseid tegevusi muude kanalite kaudu.

Eraldise kaudu toetati põllumajandusorganisatsioonide osalemist messidel, koolitusüritusi, tulundusühistute asutamist, info kogumist ja levitamist.

Maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seadus näeb mittetulundusühingutele ette turuarenduse toetuse turu-uuringuteks, turuteabe kogumiseks, analüüsimiseks ja levitamiseks, messide ja näituste korraldamiseks ning koolituseks. Samas seaduses on sätestatud ka põllumajandustootjate ühise majandustegevuse toetus, mille kaudu hüvitatakse osaliselt tulundusühistute asutamis- ja halduskulud. Lisaks on põllumajandustootjatel võimalik taotleda otse koolitus- ja nõuandetoetust. Turuarenduse toetust 2002. ja 2003. aastal ei makstud, kuid põllumajandustootjate ühise majandustegevuse, nõuande- ja koolitustoetust küll.

Aastateks 2004–2006 on ette nähtud toetused põllumajanduse, kalanduse ja maaelu arenguks Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondist ning Kalanduse Arendusrahastust.[9]

Nagu äsja toodust näha, on maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduses sätestatud hulk toetusi, mida saab kasutada põllumajanduse ja maaelu edendamiseks; samu eesmärke teenivad struktuurifondide vahendid.

---

[6] Rahandusministri 16.05.2001. a määrus nr 52 § 6 lg 1 ja 06.05.2002. a määrus nr 63 § 4 lg 1
[7] Rahandusministri 08.05.2003. a määrus nr 67 § 4
[8] Rahandusministri 16.05.2001. a määrus nr 52, 06.05.2002. a määrus nr 63 ja 08.05.2003.a määrus nr 67
[9] Vabariigi Valitsuse 15.05.2003. a korraldusega nr 300-k heaks kiidetud "Eesti riikliku arengukava Euroopa Liidu struktuurifondide kasutuselevõtuks – ühtse programmdokumendi 2003–2006" programmitäiend

Nende toetuste haldamiseks on välja töötatud toimiv ja läbipaistev süsteem. Riigikontroll leiab, et eraldistele tuleks eelistada toetusi, kasutades olemasolevaid avalike teenuste pakkumiseks loodud struktuure. Eraldisi tuleks plaanida ainuüksi sellisteks avalikeks ülesanneteks, mille täitmine teiste vahenditega ei ole saavutatav.

Ettepanek põllumajandusministrile

- Analüüsida eraldisega toetatud tegevuste katmise võimalusi riiklike toetuste, struktuurifondide jm rahaga ning otsustada sellest lähtudes valitsemisala eelarve projektis eraldise määramine ja selle suurus.

1.3. Riigiabi tunnuste esinemine

Riigi vahenditest otseselt või kaudselt ükskõik missugusel kujul antav soodustus, mis moonutab või võib moonutada konkurentsi, soodustades mõnda ettevõtjat või mingite kaupade tootmist või müüki, on vaadeldav riigiabina.[10] Riigiabi andjana käsitatakse ka mittetulundusühingut, kes kasutab otseselt või kaudselt riigi vahendeid.[11] Riigiabi andmiseks tuleb taotleda rahandusministrilt luba, v.a juhul, kui tegemist on vähese tähtsusega abiga.[12] Rahandusministri iga-aastased määrused on lubanud ministeeriumi valitsemisala eelarve projekti lülitada riigiabina käsitatavaid eraldisi juhul, kui rahandusminister on vastavalt konkurentsiseaduses sätestatud korrale andnud riigiabi andmiseks loa.

Põllumajandust puudutava riigiabi küsimused on Põllumajandusministeeriumi pädevuses. Kuni liitumiseni Euroopa Liiduga põllumajandusalaseks riigiabiks luba taotlema ei pea.

Rahandusministeeriumist saadud teabe põhjal võib osa eraldisest finantseeritud koja tegevuste puhul (messide korraldamine, märgi Tunnustatud Eesti Maitse reklaam, koolitused) olla tegu riigiabiga. Mainitud tegevuste kaudu toetatakse ka sekundaarsete põllumajandustoodete tootjaid ja töötlejaid. Riigiabi andmine sekundaarsete põllumajandustoodete tootmiseks, töötlemiseks ja turustamiseks kuulub aga konkurentsiseaduse reeglite alla ning selleks tuleb taotleda riigiabi andmise luba rahandusministrilt, v.a vähese tähtsusega abi puhul. Riigiabi andmise ja kasutamise kohta tuleb esitada rahandusministrile aruanne, seda ka vähese tähtsusega abi andmisel.[13]

Koda ei ole taotlenud rahandusministrilt riigiabi andmiseks luba ega ole esitanud ka aruannet riigiabi andmise ja kasutamise kohta.

Ettepanekud põllumajandusministrile

- Analüüsida eraldise kaudu finantseeritavate projektide kooskõla põllumajanduse valdkonna riigiabi reeglitega.
- Nõuda, et koda esitaks eraldise taotlemisel rahandusministri poolt antud riigiabi andmise loa või otsuse taotluse tagasilükkamise kohta.

1.4. Eraldise määramise aluseks olevad andmed

Riigikontroll eeldab, et riigieelarvesse eraldist kavandades on nii valitsemisala eelarve projekti koostajal kui ka Rahandusministeeriumil kasutada täpsed andmed rahastatavate tegevustega kaasnevate kulude ja nende katteallikate kohta.

[10] Konkurentsiseadus § 30 lg 1
[11] Konkurentsiseadus § 30 lg 2 p 2
[12] Konkurentsiseadus § 34 lg 1 ja 33 lg 3
[13] Konkurentsiseadus § 49 lg 1

Põllumajandus-Kaubanduskoda on esitanud 2003. aasta eelarve koostamiseks ministeeriumile eraldise taotluse koos kulude jaotusega kahe eelmise ja taotletava aasta kohta ning seletuskirja. Viimases kirjeldatakse lühidalt tegevusi, milleks raha taotletakse. Kulude jaotuses on toodud tegevustega kaasnevad personali- ja majanduskulud. Majanduskulude alajaotustena on eristatud administreerimis-, lähetus-, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia, inventari-, sõidukite ülalpidamise ja ruumide majandamise kulud. On esitatud ka omatulu kasutamine neile kuluartiklitele. Kuidas omatulu saadakse, pole seletuskirjas käsitletud.

2002. ja 2003. aasta eelarve projektis märkis koda toidusektori messidel osalemise omavahenditeks 50 000 krooni, samas kui 2001. aasta eelarve täitmise aruandes näidati omavahendeid 289 600 krooni. Erinevused summades tulenesid koja selgituste kohaselt asjaolust, et esimesel juhul oli tegu planeeritava puhastulu, s.o kasumiga, teisel juhul aga teenuste müügist saadava käibega. Eelarve projekti koostamiseks esitatud dokumentidest need asjaolud ei selgunud.

Tunnustatud Eesti Maitse projektist teenis koda 2001. aastal omatulu 252 900 krooni. Nii 2002. kui ka 2003. aasta eelarvetes märkis ta prognoositavaks omatuluks 200 000 krooni, tegelikult teeniti 2002. aastal 378 900 krooni, niisiis peaaegu kaks korda rohkem planeeritust! Tagasihoidlikku omavahendite planeerimist põhjendas koda asjaoluga, et Euroopa Liiduga liitumise protsessi tõttu ei olnud võimalik ette näha toiduainetööstuse ettevõtjate käitumist.

Ettepanek rahandusministrile

- Kaaluda riigieelarve projekti koostamist käsitlevas määruses eraldise taotlemisel eelarvele lisatavale seletuskirjale sisunõuete kehtestamist.

2. Eraldise kasutamise lepingud

2.1. Lepingu sõlmimise seaduslikkus

Eraldise kasutamise lepingu näol on tegu halduslepinguga, millega antakse riigi ülesannete täitmine üle avalik-õiguslikule või eraõiguslikule juriidilisele isikule. Haldusorgan ei tohi võtta endale halduslepinguga kohustusi, mis ületavad tema pädevuse.[14]

Põllumajandusministeerium sõlmis 2002. aastal Põllumajandus-Kaubanduskojaga eraldise kasutamise lepingu, mille objektiks oli kutsekoolide põllumajandusõpilastele stipendiumi maksmine. Lepinguga eraldati kojale riigieelarvest raha, mis tuli anda kutseõppeasutustele, samuti määrati kindlaks stipendiumi maksmise alused ja suurus.

Eesti Vabariigi haridusseaduse järgi kuulub riigikutseõppeasutuste õpilastele riigi poolt eraldatava stipendiumifondi arvestusliku aluse määramine Vabariigi Valitsuse pädevusse.[15] Järelikult ületas Põllumajandusministeerium stipendiumide maksmiseks halduslepingut sõlmides oma pädevust.

Käesoleval aastal makstakse põllumajandusvaldkonna erialadel õppijaile stipendiumi Maaelu Edendamise Sihtasutuse omatuludest, mitte riigieelarvest.

2.2. Vastutuse sätestamine

Eraldise lepingu sõlmimist puudutava määruse[16] järgi tuleb eraldise kasutamise lepingutes sätestada sanktsioonid, mida rakendatakse aruannete esitamata jätmise või neis eksitava info esitamise korral.

Põllumajandusministeeriumi sõlmitud lepingutes polnud ette nähtud eraldise saaja, Põllumajandus-Kaubanduskoja vastutust eksitava info esitamise eest. Auditis ilmnes aga, et ühistegevuseks antud eraldise kasutamise vahearuandes oli nimetatud tegevusi (vt aruande p 4.2), mida tegelikult ei tehtud.

Ettepanek põllumajandusministrile

- Sätestada eraldise kasutamise lepingutes eraldise saaja vastutus aruannetes eksitava info esitamise eest.

[14] Haldusmenetluse seadus § 97 lg 2
[15] Haridusseadus § 5 lg 2 p 9
[16] Vabariigi Valitsuse 21.01 2003. a määrus nr 13

3. Eraldise kasutamine Põllumajandus-Kaubanduskoja poolt

3.1. Eraldise kasutamise kontrollitavus

Riigikontroll on seisukohal, et eraldisena saadud raha kasutamine peab olema kontrollitav ja lahus muu raha kasutamisest. Vastasel korral ei ole võimalik kindlaks teha, millised kulutused on kaetud eraldise, millised muu rahaga.

Mitme projektiga (Tunnustatud Eesti Maitse, messid, turu- ja hinnainfo 2002. aastal) kaasnesid omatulud.

Auditis selgus, et Põllumajandus-Kaubanduskoja raamatupidamises polnud eraldisena saadud rahast tehtud kulud projekti omatuludest tehtavatest kulutustest eristatavad. Projekti tulud – eraldis ja omatulud – olid küll kajastatud eraldi, kuid kulutuste tegemine polnud tuluallika järgi eristatav.

Riigikontrolli hinnangul ei võimalda koja rakendatav kuluarvestus eraldisena saadud raha kontrollimist, juhul kui projektiga kaasnevad omatulud. Valitsusasutusel on õigus kontrollida vaid eraldise, mitte omatulude kasutamist. Kui ei ole kindlust, et kulutus on tehtud eraldisest, ei ole ka võimalik väita eraldise kasutamise ebasihipärasust.

Ettepanek rahandusministrile

- Teha Vabariigi Valitsusele ettepanek kohustada riigieelarvelise eraldise kasutamise lepingu sõlmimise korras eraldise saajat pidama eraldisena saadud raha kohta eraldi kuluarvestust.

Ettepanek põllumajandusministrile

- Täiendada nimetatud nõudega eraldise saajatega sõlmitavaid lepinguid.

3.2. Kuluarvestus

Riigikontroll leiab, et kuluarvestuses tuleb püüda kulud võimalikult suures osas jaotada neile tegevustele, millega seoses kulud tekkisid. Nii saab ülevaate projektide tegelikust maksumusest.

Koda kasutas projektikulude arvestamisel otsejaotuse kõrval ka kulude koefitsiendi alusel jagamise moodust, jaotades nii reklaami-, trükkimis-, side-, lähetus-, bürootehnika-, riist- ja tarkvara- ,autode kulud, panga teenustasud jm. Iga kuu kehtestati igale projektile oma koefitsient ning selle suurus sõltus projekti osatähtsusest, s.o projektiga seotud tööde mahust vastaval kuul. Koja reklaami-, transpordi-, infotehnoloogia- jm kulud kujunesid koefitsiendi suuruse, mitte kulutuse projektiga seotuse järgi.

Riigikontrolli arvates ei võimalda koja rakendatud koefitsientidele tuginev kuluarvestus kajastada projekti kulusid adekvaatselt, kuna see ei põhine tegevuspõhisel arvestusel. Koefitsiendi kaudu võib jaotada üldkulusid (nt elekter, vesi, valve, koristamine) mis kaasnevad projektiga, kuid ei ole selle põhitegevuse kulud. Lähetuskulud, trükkimis-, bürootehnika-, riist- ja tarkvara-, reklaami-, kütuste ja määrdeainete kulud ning panga teenustasud saab jagada konkreetsele projektile.

Ettepanek põllumajandusministrile

- Seada eraldise kasutamise lepingutesse tingimus jaotada kulusid vastavalt nende tekkele.

3.3. Eraldisest tehtud kulude põhjendatus

Riigikontroll eeldab, et eraldist kasutatakse säästlikult ja sihipäraselt ning et enamik eraldise kasutamise kuludest on otseselt seotud avaliku teenuse osutamisega. Koja halduskulud võiksid hea tava kohaselt moodustada üldjuhul mitte üle 14% projekti kohta.

Auditis selgus, et koda arvestas teenuse hinda mainitud 14%-st märksa rohkem üld- ja lepingulise tegevusega mitteseotud kulusid. 2002. aastal anti kojale eraldist seoses maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seadusega[17] talle pandud läbirääkija rolliga. Läbirääkimisistungeid teenindab Põllumajandusministeerium,[18] koja ülesandeks oli info koondamine, analüüsimine ja põllumajandustootjate positsiooni väljatöötamine läbirääkimisteks Vabariigi Valitsusega. Koda kulutas projekti rahast 97 950 krooni ehk ligi 33% kaudseteks majanduskuludeks, s.o sidekuludeks, sõidukite ülalpidamiseks, bürootehnika soetamiseks, ruumide sisustamiseks jm. Otseselt projektiga seotud majanduskulud puudusid. Projekti ülejäänud raha, 202 050 krooni ehk üle 67%, läks koja töötajate palgakuludeks (palk, sotsiaalmaks, töötuskindlustus).

2002. aastal turu- ja hinnainfo kogumiseks, töötlemiseks ja levitamiseks kasutatud 531 500 kroonist 231 500 krooni ehk 44% kogu projekti rahast kulutati kojale kontoritehnika (koopiamasin, sülearvuti, kaks arvutikomplekti koos printeriga ja digitaalkaamera) soetamiseks. Kaudsed majanduskulud moodustasid 74 921 krooni. Niisiis oli kaudseid kulusid kokku 306 421 krooni ehk ligi 58% kogu projekti kuludest, otsesed projekti majanduskulud olid vaid 39 514, personalikulud 185 565 krooni.

Koda kasutas eraldise raha muu hulgas üldkoosoleku pidamise ja ühingu majandusaasta aruande auditeerimise kulude katteks. Kulud kaeti 2003. aastal põllumajandusalase turu- ja hinnainfo kogumiseks, töötlemiseks ja levitamiseks, aga ka Brüsseli esindaja ülalpidamiseks mõeldud rahast, s.o nende projektide arvelt, millega ei kaasnenud omatulu. Riigikontroll leiab, et need kulud oleks kohane katta liikmetasudest või omatuludest, mitte eraldisest.

Nimetatud kaudsete kulude suur osakaal annab alust kahelda neile projektidele mõeldud summade suuruse põhjendatuses. Kaudsed kulud võimaldavad projektide arvelt suurendada püsikulutusi sidele, sõidukite ülalpidamisele ja ruumidele, lubades kojale “lahedamat äraelamist”. Riigikontroll näeb siin kulude optimeerimise võimalust ja tuletab meelde, et eraldise eesmärgiks ei ole tagada organisatsioonide eksisteerimine, vaid avalike ülesannete täitmine.

Ettepanek põllumajandusministrile

- Määratleda eraldise kasutamise lepingutes halduskulude lubatav suurus.

[17] Maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seadus § 119
[18] Vabariigi Valitsuse 15.06.2001. a määrus nr 197 § 10

4. Eraldise kasutamine kolmandate isikute poolt

4.1. Eraldise vahendamine

Vabariigi Valitsuse määruse kohaselt tuleb lepingus kajastada eraldise kasutamist selgelt ja täielikult.[19] Riigikontroll peab otstarbekaks eraldise andmist isikule, kes vahetult avalikku ülesannet täidab. Selline korraldus tagab raha jagamise läbipaistvuse, kulude kokkuhoiu ja otsese kontrolli eraldise kasutamise üle.

Ministeeriumi ja koja vahel põllumajandustootjate majandustegevuse efektiivsuse tõstmiseks sõlmitud eraldise kasutamise lepingutes ei ole kirjas teenuste osutamist kolmandate isikute poolt. Siiski jagas koda ise teenust osutamata peaaegu kogu raha laiali, jättes endale 40 000 krooni eraldise vahendamise kuludeks.

Organisatsioonid esitasid kojale rahataotlused ning seejärel sõlmiti nendega lepingud. Taotlustes puudusid andmed organisatsioonide omatulude kohta, mis on nõutav eraldise planeerimisel riigieelarvesse. Samuti ei mahtunud koja ja raha taotlenud organisatsioonide vahelistes lepingutes kirjeldatud tegevused alati koja ja ministeeriumi vahel sõlmitud eraldise kasutamise lepingu raamidesse. Näiteks oli Eesti Ühistegelise Liiduga sõlmitud lepingus ette nähtud kutsekomisjonide töö koordineerimine ja kutsestandardite koostamine. Niisugust teenust ministeeriumiga sõlmitud lepingu objektiks polnud, mistõttu on selle tegevuse rahastamine eraldisest küsitav.

On kummaline, et lepingus märgitud põllumajandustootjate majandustegevuse efektiivsuse tõstmise näol oli tervikuna tegu koja poolt raha jagamise, mitte teenuse osutamisega.

Koja kaudu abi saanud organisatsioonid väljendasid pahameelt sellise rahajagamise mooduse üle: ei ole kindlust raha saamise ja selle suuruse osas; raha jõuab kasutajani hilinemisega, mistõttu kavandatud tegevuste läbiviimiseks jääb vähe aega; suurenenud on bürokraatia; taotluste ning aruannete esitamine viibib, kuna nende ministeeriumile esitamiseks ootab koda ära kõigi rahasaajate dokumendid.

Et taolist laadi toetamise puhul ei ole nähtav rahasaajate tegelik ring ja toetamise õigustatus, et ministeeriumil puudub vahetu ülevaade eraldise kasutamisest ning et eraldise vahendamisega lisandub halduskulusid ja suureneb bürokraatia, taunib Riigikontroll eraldise kasutamist kaudseks toetamiseks.

Ettepanek põllumajandusministrile

- Taotleda eraldisi vahetult organisatsioonidele, kes täidavad avalikku ülesannet.

4.2. Paralleelne maksmine

Riigikontroll eeldab, et enne raha eraldamist kontrollitakse, et taotlustes toodud tegevusi pole teisel viisil finantseeritud.

Ilmnes, et Eesti Aiandusliit ning Tartumaa Põllumeeste Liit said eraldisega raha tegevusteks, mida oli rahastatud ka teisel viisil.

Eesti Ühistegelisele Liidule antud eraldise arvelt sai Eesti Aiandusliit 2003. aastal raha aiandusalase kutsekomisjoni tegevusstatuudi ja kutsekvalifikatsiooni omistamise korra välja töötamiseks. 12.08.2003 sõlmis Põllumajandusministeerium Eesti Aiandusliiduga käsunduslepingu, millega viimane sai 40 000 krooni mh aiandusalase kutsekomisjoni tegevusstatuudi ja kutsekvalifikatsiooni omistamise korra väljatöötamiseks. Eraldise rahast toetas Eesti Ühistegeline Liit lepingu järgselt ka aiandusala kutsestandardite väljatöötamist Eesti Aiandusliidu poolt, kuigi nende koostamist oli juba toetanud Kutsekvalifikatsiooni Sihtasutus.

[19] Vabariigi Valitsuse 21.01 2003. a määrus nr 13

Seejuures sõlmis Ühistegeline Liit Aiandusliiduga lepingu kutsestandardite koostamiseks siis, kui standardid olid juba tegelikult välja töötatud ja Kutsekvalifikatsiooni Sihtasutuse kutsenõukogu poolt ka kinnitatud. Aiandusliidu väitel sattus kutsestandardite koostamine Eesti Ühistegelise Liiduga sõlmitud lepingusse ekslikult; kutsekomisjoni tegevusstatuudi ja kutsekvalifikatsiooni omistamise korra väljatöötamine polnud aga ministeeriumiga sõlmitud lepinguga hõlmatud.

Riigikontroll ei saa lugeda veenvaks väidet, et need tööd ei olnud lepingu objektiks. Aiandusliit tõi välja kutsestandardite koostamise lepingu täitmise oma vahearuandes, samuti oli kutsestandardite koostamine kirjas Eesti Ühistegelisele Liidule esitatud arvel. Ministeeriumiga sõlmitud käsundus-lepingus, ka selle lisas, oli selgesõnaliselt lepingu alusel tehtava tööna kirjas kutsekomisjoni tegevus-statuudi ja kutsekvalifikatsiooni omistamise korra väljatöötamine.

Tartumaa Põllumeeste Liit märkis aruandes eraldise kasutamise kohta Tartu maamessil osalemise. Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse koduleheküljel kättesaadava info põhjal on Tartumaa Põllumeeste Liit saanud sihtasutuse kaudu 2003. aastal maamessil osalemiseks messitoetust.

Ettepanekud põllumajandusministrile

- Välistada eraldiste taotluste ja aruannete kontrollimisega mitmekordne maksmine samade tegevuste eest.
- Kontrollida eraldiste taotlustes nimetatud tegevuste vajalikkust ja aruannetes märgitud tööde täitmist.

Põllumajandusminister kinnitas, et Eesti Ühistegelise Liidu poolt Eesti Aiandusliiduga sõlmitud lepingusse sattus kutsestandardite koostamine kui teenus ekslikult. Projekti kaaskirjas oli märgitud, et standardid on välja töötatud. Lepingu arvelt rahastati tegelikult kutsekomisjoni tegevusstatuudi ja kutsekvalifikatsiooni omistamise korra väljatöötamist ning kutsekomisjoni moodustamist. Põllumajandusministeeriumiga sõlmitud lepinguga rahastati muid kutsetunnistuste väljastamiseks vajalikke eeltöid, see oli jätk Eesti Ühistegelise Liiduga sõlmitud lepingule. Vaatamata projektide välisele sarnasusele pole seega nende vahenditest samu tegevusi finantseeritud.

Riigikontroll leiab, et juhul, kui lepingus kirja pandu ei vasta lepingu tegelikule (poolte poolt soovitud ja täidetud) sisule, on see juba iseenesest oluliseks puuduseks, mis takistab adekvaatse ülevaate saamist riigi raha kasutamisest. Vead pidanuks lepingut muutes kõrvaldama.

4.3. Eraldise kasutamine liikmesorganisatsioonide huvides

Paljud põllumajandusorganisatsioonid kasutasid eraldist organisatsioonile seadmete muretsemiseks ning vara parendamiseks. Näiteks muretses Jõgevamaa Põllumajandustootjate Liit endale eraldise eest arvuti ja remontis kontorit, Pärnumaa Põllumajandustootjate Liit soetas paljundusmasina, Järvamaa Tootjate Liit plaanib eraldisega muretseda kontori mööbli ja printeri. Harju Taluliidule eraldatud 26 500 kroonist 21 500 krooni ehk üle 80% kulutati arvutite, sh sülearvutite ostuks ja paljundusmasina remondiks, kusjuures kulutused tehti veebruaris-märtsis, eraldise kasutamise leping sõlmiti kojaga sama aasta juunis. Eraldise vahendeid kasutati ka organisatsiooni liikmetele taimekaitsevahendite ühisostmise korraldamiseks.

Riigikontroll ei saa nõustuda eraldise kasutamisega suures osas organisatsioonidele või selle liikmetele seadmete või vahendite soetamiseks, sest nende seos avalike teenuste osutamisega on nõrk.

4.4. Eraldise kasutamine isiklikes huvides

Eestimaa Põllumajandustootjate Keskliit jagas saadud eraldist oma liikmesorganisatsioonidele, sh Põlvamaa Põllumeeste Liidule. Viimase poolt keskliidule esitatud aruandest nähtub, et eraldisest on makstud nõustamisteenuse eest 3 203 krooni arve 10 alusel, mille on väljastanud Lutsu talu. Talu kuulub Põlva Põllumeeste Liidu juhatuse liikmele.

Juhatuse liikme selgitusest ilmnes, et talle maksti raha esinemise eest üritusel, mille eesmärk oli teavitada põllumajandustootjaid ja talupidajaid Euroopa Liiduga liitumise probleemidest.

Riigikontroll peab eraldise kasutamist eraldise saaja esindaja poolt isiklikes, sh ärilistes huvides, tõsiseks maksumaksja raha väärkasutuse juhtumiks.

4.5. Tehing ministri nõunikuga

Ametnikud ei tohiks teha tehinguid, mis seavad kahtluse alla ametiasutuse tegevuse objektiivsuse ja lähtumise avalikest huvidest.

Koda oli sõlminud tööettevõtulepingu põllu- ja talumajanduse erialade populariseerimiseks ja märgi Tunnustatud Eesti Maitse tutvustamiseks põllumajandusministri nõunikuga, kelle töövaldkonnaks olid pressiküsimused. Lepingu järgi pidi koda kolme kuu jooksul tehtud töö eest maksma 12 500 krooni. Tehtud tööde kohta aruande esitamist leping ette ei näinud ning seetõttu puudus ka aruanne.

Riigikontroll peab taunitavaks praktikat, kus riigiasutus eraldab riigieelarve raha eraõiguslikule juriidilisele isikule, kes omakorda tellib töö samas ametiasutuses teenistuses olevalt ametnikult. Kui avalike teenuste pakkumine tehakse ülesandeks eraõiguslikule juriidilisele isikule, kuid seda teeb isiku juures ametnik, tekib küsimus ülesannete delegeerimise mõttekusest.

Jüri Kõrge
Peakontrolör
Tegevusriskide auditi osakond

Põllumajandusministri vastus

PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

Hr Jüri Kõrge
Riigikontroll
Narva mnt 11a
15013 Tallinn

Teie 09. 12. 2003 nr 2-7.1-TR/03/767

Meie 30. 12. 2003 nr 1.5-3/9016-1

Eraldised Eesti Põllumajandus-Kaubanduskojale

Lugupeetav härra Kõrge

Täname, et arvestasite võimaluste piires meie poolt esitatud ettepanekutega. Teavitame Teid käesoleva aruande eelnõu raames rakendatavatest abinõudest vastavalt punktidele järgnevalt:

1.2. Põllumajandusministeerium on nõus Riigikontrolli ettepanekuga analüüsida Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja tegevuste finantseerimisallikaid ja kasutada edaspidi enam võimalusi rahastada koja tegevusi erinevate toetusskeemide kaudu.

Alates 2004. aastast on planeeritud Euroopa Põllumajanduse Arendus-ja Tagatisfondist planeeritud rakendada meede "Nõuande- ja teabeleviteenuste toetamine". Käesoleva meetme üldiseks eesmärgiks on nõuande- ja teabeleviteenuste pakkumine. Meetme spetsiifilisteks eesmärkideks on:

1) nõuande- ja teabeleviteenuste pakkumise süsteemi väljaarendamine ja toetamine
2) nõuande- ja teabeleviteenuste pakkumise toetamine.

Seoses eeltooduga ei ole 2004. aastal planeeritud rakendada "Maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduses" toodud koolitus- ja nõuandetoetust põllumajandustootjatele ning toodud meede välistab mitme kanali kaudu samalaadsete tegevuste toetamise.

1.3. Oleme analüüsinud seniste Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja kaudu toimivate projektide vastavust Euroopa Liidus kehtivate riigiabi juhtnööridele ning tulnud järeldusele, et paljusid kriteeriume on vaja muuta, et oleks tagatud riigiabi andmise põhimõtete täitmine. 2004. aasta eelarveliste vahendite kasutamisel on kavas need ellu viia.

3.1. ja 3.2. Mis puudutab ettepanekuid eraldise kasutamise kontrollitavuse ja kuluarvestuse kohta, siis Põllumajandusministeerium arvestab nendega ning sätestab edaspidi lepingutes kohustuse pidama eraldisena saadud raha kohta eraldi kuluarvestust ning jaotada kuluarvestuses kulusid vastavalt nende tekkele.

3.3. Nõustume ettepanekuga määratleda eraldise kasutamise lepingutes halduskulude lubatav suurus.

RM 028711

RIIGIKONTROLL
Kuupäev Reg.nr
31.12.03 2-7.1-TR/1767-21

Lai 39/41
15056 TALLINN

Telefon 625 6107
Faks 625 6200

Reg nr 70000734
E-mail pm@agri.ee

4.2. Märtsis 2003. a esitas Eesti Aiandusliit Põllumajandusministeeriumile projekti "EL nõuetele vastavate kutsestandardite omistamine ja komisjonide töö organiseerimine", maksumusega 40 000 krooni. Taotlusele vastati eitavalt, kuna organisatsioonil polnud veel antud kutsekvalifikatsiooni omistamise õigust.

Aiandusliit pöördus EL nõuetele vastavate kutsetunnistuste omistamiseks ning komisjoni töö organiseerimiseks vajaminevate finantside taotluseks Eesti Ühistegelise Liidu poole. Lepingus nr 2 15.05.03 sai projekti teemaks ekslikult "Kutsekomisjonide töö koordineerimine, kutsestandardite koostamine, ühistegevuse õpetus". Samas oli projekti kaaskirjas (07. 03. 2003 nr. 7, lisatud) märgitud, et aianduse kutsestandardid on välja töötatud. Seega pole Aiandusliit tegelikult antud projektis kutsestandardite koostamiseks raha taotlenud ega saadud summat sellisel eesmärgil kulutanud.

Töö käigus selgus, et kutsekvalifikatsiooni omistava organi õiguse taotlemiseks tuleb välja töötada kutsekomisjoni tegevusstatuut ja kutsekvalifikatsiooni omistamise kord ning moodustada kutsekomisjon. Need toimingud tehti Eesti Ühistegelise Liidu poolt rahastatud projekti arvelt (Leping nr.2.15.05.03). Seejärel esitati taotlus Toiduainetööstuse ja Põllumajanduse kutsenõukogule (21.05.2003 nr 13) kutsekvalifikatsiooni omistava organi õiguse taotlemiseks. Toiduainetööstuse ja Põllumajanduse kutsenõukogu otsusega (16. 06. 2003 nr 10) anti Liidule kutsekvalifikatsiooni omistamise õigus.

Seejärel pöördus Aiandusliit uuesti Põllumajandusministeeriumi poole, et jätkata kutsekomisjoni tegevust kuni tegelike kutsetunnistuste väljastamiseni vajalike eeltööde lõpetamiseni ja komisjoni töölerakendumiseni, sest kalkulatsioonide kohaselt kujunes projekti täismaksumuseks 80 000 krooni, millest 40 000 krooni kaeti eelpool mainitud Eesti Ühistegelise Liidu lepinguga.

Et tegemist oli Eesti Ühistegelisele Liidule esitatud projekti jätkuga, on analoogilised tegevused leidnud kajastamist ka Põllumajandusministeeriumiga sõlmitud lepingus. Käsunduslepingu nr 3/4/23/185 tööde üleandmise-vastuvõtmise aruandes on selgituseks märgitud, et p.1 tegevused on eelnevalt teostatud ja lisatud antud lepingu raames täiendavalt tehtud tööde loetelu.

Seega, vaatamata kahe projekti välisele sarnasusele pole nende vahenditest ühtesid ja samu tegevusi korduvalt finantseeritud, vaid protsess tervikuks liidetud.

Vabandame hilinenud vastuse saatmisega tekitatud ebamugavuste pärast.

Lugupidamisega

Tiit Tammsaar
Minister

Andres Oopkaup 625 6105

LL 005780

Reg nr 70011734 ~~01073886~~

Rahandusministri vastus

RAHANDUSMINISTEERIUM

Riigikontroll

Teie 09.12.2003 nr 2-7.1-TR/03/1768

Meie 29 .12.2003 nr I-1.13/14792

Eraldised Eesti Põllumajandus-Kaubanduskojale

Rahandusministeerium, vaadanud läbi Teie poolt esitatud kontrollaruande eelnõu, mis käsitleb eraldisi Eesti Põllumajandus-Kaubanduskojale, nõustub kontrollimise tulemusel tehtud ettepanekutega ning arvestab nendega iga-aastase riigieelarve projekti koostamist käsitleva rahandusministri määruse ja riigieelarvelise eraldise kasutamise lepingu sõlmimise tingimusi ja korda käsitleva Vabariigi Valitsuse määruse eelnõu koostamisel.

Lugupidamisega

Taavi Veskimägi
Minister

Aare Järvan
Kantsler

Ljubov Šibanova 611 3682, ljubov.sibanova@fin.ee

RIIGIKONTROLL
Kuupäev Reg.nr
29.12.03 2-7.1-TR/1768-21

Suur-Ameerika 1
15006 Tallinn

Telefon: (0) 611 3558
Faks: (0) 696 6810
http://www.fin.ee

E-post: info@fin.ee
kantselei@fin.ee

Reg. kood 70000272